

OPPILAS

Harjoitustehtävä 1. Jääkaudet ja muinaisajat

Faktat J1

Katso **faktat J1** jäätiköitymisen eteneminen viimeisimmän jääkauden (Veikselin) aikana Pohjois-Euroopassa. Tutki karttaa.

Ryhmässä mietittävää

Luvut 8, 500, 10 500, 286 ja 22 000 ovat merkittäviä jäätiköitymisen ja maankohoamisen selittämisessä/kuvailemisessa. Mihin luvut viittaavat?

Faktat J2

Lue **faktat J2** ja etsi vastaukset.

Tehtävä 1.

1 a. Laatikaa

Laatikaa lumesta tai muusta materiaalista 22 000 vuoden takaista maisemaa esittävän kartan avulla kolmiulotteinen maisemakuvaus Pohjois-Euroopan viimeisimmästä jäätiköitymisestä.

1 b. Esitelkää

Esitelkää jäätiköitymistä kuvaava pienoismallinne muille ryhmille. Jäätiköitymistä ja maankohoamista koskevat luvut pitää sisällyttää esitykseen.

OPPILAS

Tehtävä 2. Mammuttiaro.

Faktat J1

Katso **faktat J1** jäätiköitymisen eteneminen viimeisimmän jääkauden (Veikselin) aikana Pohjois-Euroopassa. Tutki karttaa.

Mietittävää

- Mannerjäätikköön oli sitoutunut paljon vettä. Miten se vaikutti merenpinnan korkeuteen?
- Miltä Euroopan rannalinja näytti 20 000 vuotta sitten?
- Mitä jääkautisia eläimiä (sukupuuttoon kuolleita tai vielä nykyäänkin eläviä) eleli Skandinavian jäätikön reunaman lähellä jääkauden aikana?

Faktat J14

Lue **faktat J14**, joka esittelee mammuttiaron eläimiä.

2 a. Luokaa muinaiseläimiä

Kuvailekaa joitain mammuttiaron eläimiä jollain tapaa. Voitte luoda eläimet lumesta, hiekasta tai (sisällä työskennellessä) muotoilla savesta, piirtää yms. Voitte myös muodostaa eläimet vartaloillanne (kaksi ja kaksi) ja dramatisoida ne.

2 b. Esitelkää

Esitelkää muinaiseläimenne muille. Kertokaa myös esimerkiksi niiden koosta, milloin ne elivät, milloin ne kuolivat sukupuuttoon (jos kuolivat), mahdollisista luurankolöydöistä yms.

OPPILAS

Tehtävä 3. Mammutin metsästäjät

Mietittävää

- Mitä tiedätte jääkauden aikaisten, Skandinavian pohjoisosissa eläneiden ihmisten jättämistä jäljistä? Milloin he asuivat täällä?
- Miten Susiluolan ajoitus sopii tähän? Milloin Susiluolan ympäristössä asui neandertalinihmisiä?
- Millainen on tulevaisuuden ilmasto?
- Mitä tapahtuu, jos Grönlannin ja Etelämantereen jäät sulavat kasvihuoneilmiön seurauksena? Eroavatko pohjoisnavan merijäiden sulaminen ja/tai Grönlannin ja Etelämantereen mannerjäätiköiden sulaminen toisistaan?

Faktat J15
Lue **faktat J15**.

3 a. Rakentakaa Susiluola

Rakentakaa Susiluolasta ja siellä 130 000 vuotta sitten asuneiden ihmisten elinympäristöstä pienoismalli. Miltä siellä näytti?

3 b. Esitelkää

Kertokaa muille ryhmille, mitä olette oppineet Suomen Susiluolasta ja ”mammutin metsästäjistä”.